

Emne i geofysikk (GEOF)

GEOF110 Innføring i dynamikken til atmosfæren og havet

Studiepoeng 10 SP

Krav til forkunnskapar

Ingen

Tilrådde forkunnskapar

MAT112, MAT131, MAT212, PHYS111

Fagleg overlapp

Mål og innhald

Kurset vil gi studentane ei brei innføring i teorien for bevegelse i atmosfære og hav. Basislikningane vil bli utleia på forelesningane, og omgrep som stabilitet, diffusjon, kontinuitet, geostrofisk vind/straum, sirkulasjon og virvling vil bli gjennomgått. Vidare vil atmosfæren og havet sine grenselag bli diskutert, og teorien for overflatebølgjer og interne bølgjer bli brukt til å utføre ein studie av ulike fenomen i atmosfære og hav. Spesielt vil effekten av jordrotasjonen på vind og straumssystema vere sentral.

Obligatoriske arbeidskrav

Undervisningssemester

Vår (Fargekode: rød)

Undervisningsspråk

Norsk

Vurdering/eksamensform

Midtvegseksamen, skriftleg, 2 timar; tel 20% av slutt karakteren. Slutteksamen, skriftleg, 4 timar; tel 80% av slutt karakteren og må vere bestått. Må ha deltatt på midtvegseksamen for å få gå opp til eksamen. Dersom færre enn 10 påmeldte, kan det bli munnl

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF120 Meteorologi

Studiepoeng 10 SP

Krav til forkunnskapar

Ingen

Tilrådde forkunnskapar

MAT111, PHYS111

Fagleg overlapp

GEOF 101:3sp

Mål og innhald

Atmosfæren sin samansetting, termodynamikk og statikk. Kondensasjon, nedbørsprosessar og stråling i atmosfæren. Meteorologiske instrumenter og observasjonar, atmosfæriske frontar, lågtrykk og høgtrykk, ver og skyer i forbindelse med lågtrykk og høgtrykk, det midlare strømningsmønsteret i atmosfæren, og den globale energibalansen i atmosfæren.

Obligatoriske arbeidskrav

Laboratoriekurs

Undervisningssemester

Vår (Fargekode: blå)

Undervisningsspråk

Norsk

Vurdering/eksamensform

Midtvegseksamen, skriftleg, 2 timar; tel 20% av sluttkarakteren. Slutteksamen, skriftleg, 4 timar; tel 80% av sluttkarakteren og må vere bestått. Må ha deltatt på midtvegseksamen og ha godkjend journal for lab.-kurset for å gå opp til slutteksamen. Dersom

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF130 Oseanografi

Studiepoeng 10 SP

Krav til forkunnskapar

Ingen

Tilrådde forkunnskapar

MAT111, PHYS111

Fagleg overlapp

Mål og innhald

I emnet inngår sjøvannet sine fysiske og kjemiske eigenskapar, tidevann, sirkulasjon og blandingsprosessar. Emnet omfattar vidare vekselvirking mellom hav og atmosfære, strålingsbalanse og generell sirkulasjon i verdenshava.

Obligatoriske arbeidskrav

Laboratoriekurs og tokt

Undervisningssemester

Haust (Fargekode: grønn)

Undervisningsspråk

Norsk

Vurdering/eksamensform

Skriftleg, 4 timar. Dersom færre enn 10 påmelde, kan det bli munnleg eksamen.

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF210 Dataanalyse i meteorologi og oseanografi

Studiepoeng 10 SP

Krav til forkunnskapar

Ingen

Tilrådde forkunnskapar

GEOF110. Det er ein fordel med GEOF120 og GEOF130 (og STAT110)

Fagleg overlapp

Mål og innhald

Kurset vil gje ei brei innføring i grunnleggjande statistiske metodar relevante for geofysiske problemstillingar. Dette inkluderer deskriptiv statistikk, hypotesetesting, sannsynsfordeling og ekstremanalyse. Kurset vil vidare omhandla frekvensanalyse og filtrering av tidsseriar, samt identifisering av romleg samvariasjon ved metodar som lineær regresjon, korrelasjonsanalyse og empirisk ortogonale funksjonar. Teorien vil bli anvend på geofysiske problemstillingar.

Obligatoriske arbeidskrav

Prosjektoppgåve

Undervisningssemester

Haust

Undervisningsspråk**Vurdering/eksamensform**

Prosjektoppgåve; tel 1/3 av sluttkarakteren. Slutteksamen, munnleg med spørsmål frå pensum og prosjektoppgåve; tel 2/3 av sluttkarakterern.

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF211 Numerisk modellering

Studiepoeng 10 SP

Krav til forkunnskapar

Ingen

Tilrådde forkunnskapar

GEOF110

Fagleg overlapp**Mål og innhald**

Generelle eigenskapar ved numeriske metodar til løysing av dei partielle differensiallikningane vi møter i dynamisk meteorologi og oseanografi. Praktisere metodane på enkle problemstillingar. Presentasjon av ein numerisk modell.

Obligatoriske arbeidskrav

5 godkjende praktiske oppgåver

Undervisningssemester

Vår (Fargekode: blå)

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom berre norskspråklege studentar

Vurdering/eksamensform

Skriftleg, 4 timar. Dersom færre enn 10 påmelde, kan det bli munnleg eksamen.

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF212 Fysisk klimatologi

Studiepoeng 10 SP

Krav til forkunnskapar

MAT111 og PHYS111 eller tilsvarande.

Tilrådde forkunnskapar

GEOF110, GEOF120, GEOF130

Fagleg overlapp

Mål og innhald

Emnet gjev ei innføring i fysisk klimatologi for å betre forstå klimavariasjonar i fortid, notid og framtid. Kurset fokuserar i hovudsak på det storskala globale klimaet og gjennomgår dei fysiske prinsippa for det globale energibudsjettet, rollene til sirkulasjonen i atmosfæren og havet, og vekselverknad mellom dei ulike komponentane i klimasystemet vil verta drøfta. Blant anna vil ein sjå korleis endringar i overflatetype (is, snø, vegetasjon etc.), i atmosfærens samansetjing (gass og partiklar), i skyar eller i astronomiske forhold kan føre til klimavariasjonar. Vidare vil ulike metodar for å studere klimavariasjonar og moglege verknadar av menneskeleg verksemd på det globale klimaet verta gjennomgått.

Obligatoriske arbeidskrav

Godkjende oppgåver

Undervisningssemester

Haust (Fargekode: gul).

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom berre norskspråklege studentar

Vurdering/eksamensform

Semesteroppgåve midt i semesteret; tel 20% av sluttkarakteren. Skriftleg sluttteksamen, 4 timar; tel 80% av sluttkarakteren og må vere bestått. Dersom færre enn 10 påmelde, kan det bli munnleg eksamen.

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF220 Fysisk meteorologi

Studiepoeng 10 SP

Krav til forkunnskapar

Ingen

Tilrådde forkunnskapar

GEOF120

Fagleg overlapp

Mål og innhald

I forelesingane blir stråling, i tillegg til kondensasjon og nedbørsprosessar i atmosfæren gjennomgått.

Obligatoriske arbeidskrav

Oppgåver

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom berre norskspråklege studentar

Vurdering/eksamensform

Munnleg eksamen

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF230 Fysisk-biologiske koplingar (NMP1)

Studiepoeng 10 SP

Krav til forkunnskapar

Ingen

Tilrådde forkunnskapar

GEOF130

Fagleg overlapp

Mål og innhald

Emnet gir innsikt i fysiske og biogeokjemiske koplingar på fleire rom- og tidsskalaer fra viskositet til klimavariasjonar. Ein fokuserer på fysiske prosessar og tilhøyrande biokjemiske konsekvensar. Emnet omfattar også globale kjemiske og biologiske prosessar.

Obligatoriske arbeidskrav

Undervisningssemester

Haust

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom berre norskspråklege studentar

Vurdering/eksamensform

Skriftleg, 4 timar. Dersom færre enn 10 påmelde, kan det bli munnleg eksamen.

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF231 Operasjonell oseanografi

Studiepoeng 10 SP

Krav til forkunnskapar

GEOF110, GEOF120 og GEOF130 eller tilsvarande.

Tilrådde forkunnskapar

Fagleg overlapp**Mål og innhald**

Emnet tar sikte på å gi ei brei innføring i havovervåking og varsling, med vekt på modell- og observasjonssystemer som er i praktisk bruk idag. Ein legg spesiell vekt på vurdering av usikkerheit i målt og modellert informasjon. I tillegg til forelesingar, vil undervisninga foregå ved at studentene blir rettleia i aktiv bruk av observasjons- og modelldata, f.eks tilgjengeleg på internett. Det er lagt inn obligatoriske besøk til institusjonar og bedrifter i Bergensområdet som driv operasjonell oseanografi. Arbeidet med semesteroppgåva er ein vesentleg del av kurset og kan variere frå analyse av miljødata til uttesting av instrumenter.

Obligatoriske arbeidskrav

Bedriftsbesøk, semesteroppgåve

Undervisningssemester

Uregelmessig (vår)

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom berre norskspråklege studentar

Vurdering/eksamensform

Godkjend oppmøte og semesteroppgåve

Karakterskala

Bestått/Ikkje bestått

GEOF236 Kjemisk oseanografi

Studiepoeng 10 SP

Krav til forkunnskapar**Tilrådde forkunnskapar**

KJEM110, KJEM120

Fagleg overlapp**Mål og innhald**

Kurset inneheld element som er viktige for studier av global endring og klimavariasjonar. Kurset gjev ei grunnleggjande innføring i dei ulike omgrepa som blir brukt innan kjemisk oseanografi og biogeokjemi. I emnet inngår karbonkretsløpet i havet, kjelder og sluk for karbon, gassutveksling mellom hav og atmosfære, ulike stoff si lagrings- og residenstid, transport av sporelement, havet som drivhusgassregulator, analytiske motoder og modelleringsverktøy. Kurset gjev og ei kort innføring i vitskapleg utstyr brukt innan kjemisk oseanografi.

Obligatoriske arbeidskrav

Rekneøvinger og laboratoriekurs

Undervisningssemester

Haust

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom berre norskspråklege studentar

Vurdering/eksamensform

Skriftleg 4 timar. Dersom færre enn 10 påmelde kan det bli munnleg eksamen.

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF301 Introduksjonskurs til mastergrad

Studiepoeng 5 SP

Krav til forkunnskapar

GEOF110, GEOF120 og GEOF130 eller tilsvarande.

Tilrådde forkunnskapar

Bachelorgrad i meteorologi og oseanografi

Fagleg overlapp

Mål og innhald

Kurset gir ei innføring i basal metodikk som er relevant for gjennomføring av teoretiske og feltbaserte studier, f. eks. litteratursøk, bruk av bibliotek, bruk av dataverktøy (Matlab, Latex, Fortran), vitenskapsteori og etikk, statistikk og tips til skriving av masteroppgåve.

Obligatoriske arbeidskrav

Frammøte og oppgåver

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom berre norskspråklege studentar

Vurdering/eksamensform

Godkjend oppmøte og oppgåver

Karakterskala

Bestått/ikke bestått

GEOF310 Turbulens i atmosfærens og havets grenselag

Studiepoeng 10 SP

Krav til forkunnskapar

GEOF110, GEOF120 og GEOF130 eller tilsvarende.

Tilrådde forkunnskapar

Bachelor i meteorologi og oseanografi

Fagleg overlapp**Mål og innhald**

I forelesingane gjennomgår ein turbulens og energiflukser i atmosfæren sitt grensesjikt og havet sitt blandingslag.

Obligatoriske arbeidskrav

Godkjende oppgåver

Undervisningssemester

Haust

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom berre norskspråklege studentar.

Vurdering/eksamensform

Munnleg eksamen.

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF321 Innføring i metodar for vervarsling

Studiepoeng 10 SP

Krav til forkunnskapar

GEOF110, GEOF120 og GEOF130 eller tilsvarende.

Tilrådde forkunnskapar

GEOF320 eller GEOF326

Fagleg overlapp

Mål og innhald

Emnet skal gje ei praktisk innføring i metodar til bruk for vervarsling og noko erfaring i bruken av desse. Ein legg vekt på å nytte teori frå gamle GEOF320 og observasjonar og resultat frå daglege numeriske simuleringar av atmosfæra med numeriske varslingsmodellar som grunnlag. Studentane får også ei innføring i visualisering av verinformasjon som observasjonar, satelittbilete, veranalyser og prognosar. Ein ser og på utvikling av lavtrykk og frontar, mesoskala fenomen knytt til strøm over dei skandinaviske fjell osv. med utgangspunkt i utvalgte versitasjonar og det aktuelle veret. Studentane skal utføre varslingsoppgåver med verifikasjon av varsla.

Obligatoriske arbeidskrav

Oppgåver

Undervisningssemester

Haust

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom berre norskspråklege studentar

Vurdering/eksamensform

Godkjend frammøte og journalar

Karakterskala

Bestått/Ikkje bestått

GEOF322 Feltkurs i meteorologi

Studiepoeng 5 SP

Krav til forkunnskapar

GEOF110, GEOF120 og GEOF130 eller tilsvarende.

Tilrådde forkunnskapar

GEOF220, GEOF 310

Fagleg overlapp

Mål og innhald

I kurset nyttar studentane måleutstyr for mellom anna kartlegging av minimumstemperaturar i eit område, sondering av vertikal struktur av det atmosfæriske grenselag og måling av strålingsfluksar og turbulente fluksar i atmosfæren sitt grenselag.

Obligatoriske arbeidskrav

Deltaking og rapport.

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom berre norskspråklege studentar

Vurdering/eksamensform

Godkjend deltaking og rapport

Karakterskala

Bestått/Ikkje bestått

GEOF326 Atmosfæren sin dynamikk

Studiepoeng 10 SP

Krav til forkunnskapar

GEOF110, GEOF120 og GEOF130 eller tilsvarande.

Tilrådde forkunnskapar

Fagleg overlapp

GEOF320:10sp

Mål og innhald

Bevegelseslikningane, sirkulasjon og virvling, planetarisk grensesjikt, synoptisk struktur av lågtrykk og høgtrykk, de kvasigeostrofiske likningane, perturbasjonsmetoden, baroklin instabilitet og atmosfærens energilikningar.

Obligatoriske arbeidskrav

Prosjektoppgåve, skriftleg (godkjend/ikkje godkjend). Denne må vere godkjend for å få gå opp til slutteksamen.

Undervisningssemester

Haust

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom berre norskspråklege studentar

Vurdering/eksamensform

Midtvegevaluering, skriftleg, 2 timar. Tel 20 % på slutt karakteren. Slutteksamen, skriftleg, 4 timar. Tel 80 % avslutt karakteren og må vere bestått. Dersom færre enn 10 påmelde, kan det bli munnleg eksamen.

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF327 Atmosfæren sin generelle sirkulasjon

Studiepoeng 10 SP

Krav til forkunnskapar

GEOF110, GEOF120 og GEOF130 eller tilsvarande.

Tilrådde forkunnskapar

GEOF326, GEOF328

Fagleg overlapp

GFM355: 5sp, GFM210: 5sp, GEOF320: 5sp, GEOF324: 5sp

Mål og innhald

Kurset skal gi studentene en teoretisk bakgrunn for å forstå atmosfærens storskala sirkulasjon og energisyklus. Kurset inneholder en beskrivelse av atmosfærens generelle sirkulasjon i form av angulært momentum budsjett, sonalt midlet sirkulasjon og storskala energitransformasjoner. Teori for storskala atmosfæriske bølger på midlere breddegrader og i tropene vil bli gjennomgått. Det vil også teorier for utvalgte storskala fenomener som ElNino og Hadley sirkulasjonen.

Obligatoriske arbeidskrav

Undervisningssemester

Annankvar vår, neste gong 2012. Emnet går ikkje dersom studenttalet er lavt.

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom berre norskspråklege studentar

Vurdering/eksamensform

Munnleg eksamen

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF328 Mesoskala dynamikk

Studiepoeng 10 SP

Krav til forkunnskapar

GEOF110, GEOF120 og GEOF130 eller tilsvarande.

Tilrådde forkunnskapar

GEOF326

Fagleg overlapp

GEOF323: 5sp, GEOF325: 5sp

Mål og innhald

I GEOF328 vil du lære om ei rekkje verfenomen som har mindre skala enn dei synoptiske systema, men større enn mikroskalaen. Generelt har desse fenomen ein lengdeskala på rundt 100 meter til eit par hundre kilometer og tidsskala på opp til ein dag. Her finn ein også aksellerasjonar i horisontal og vertikal vind som resulterer i store Rossbytal og tilhøve som gjer at ein ikkje kan bruke den hydrostatiske tilnærminga og kvasigeostrofisk teori. Kursmateriellet inneheld stoff om frontar, land-sjøbris, gravitasjonsbølgjer, hydraulisk teori, sirkulasjon knytta til orografi og konvektive versystem. I dette kurset vil det verte lagt hovudvekt på konseptuelle modellar og matematiske utleiingar for å beskrive observerte versystem.

Obligatoriske arbeidskrav

Oppgåveløysing

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsspråk

Vurdering/eksamensform

Munnleg eksamen

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF329 Lokalmeteorologi

Studiepoeng 5 SP

Krav til forkunnskapar

GEOF110, GEOF120 og GEOF130 eller tilsvarande.

Tilrådde forkunnskapar

GEOF212

Fagleg overlapp

GEOF323: 5sp

Mål og innhald

I forelesingane blir prosessar i atmosfæra på typisk skala 10 m - 5 km gjennomgått, slik som drenasjevind

solgangsbris, skyppumper, frostrøyk og koplinga mellom desse prosessane og prosessar på mindre og større skala. Emnet tek og for seg energiomsetning for ulike flatetypar og modellar for verknad av topografi og flatetypar på lokalklima.

Obligatoriske arbeidskrav

Undervisningssemester

Annankvar vår, odde årstal. Kurset går berre dersom det er nok påmelde studentar.

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom berre norskspråklege studentar

Vurdering/eksamensform

Munnleg eksamen

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF330 Dynamisk oseanografi

Studiepoeng 15 SP

Krav til forkunnskapar

GEOF110, GEOF120 og GEOF130 eller tilsvarande.

Tilrådde forkunnskapar

Fagleg overlapp

Mål og innhald

Emnet gjev ei vidare innføring i matematisk-fysisk forståing av bølger og straumar i havet. Særleg vert verknaden av jordrotasjon, topografi, friksjon og lagdeling grundig handsama. Både overflate- og indre bølger vert drøfta, og mekanismar for barotrop og baroklin instabilitet samt turbulens vert skildra ved hjelp av både teori og døme.

Obligatoriske arbeidskrav

Lab. kurs

Undervisningssemester

Haust

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom berre norskspråklege studentar

Vurdering/eksamensform

Skriftleg eksamen, 5 timer. Dersom færre enn 10 påmelde, kan det bli munnleg eksamen.

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF331 Tidevannsdynamikk

Studiepoeng 5 SP

Krav til forkunnskapar

GEOF110, GEOF120 og GEOF130 eller tilsvarande.

Tilrådde forkunnskapar

Fagleg overlapp

Mål og innhald

Emnet handsamar tidevannsteori og harmonisk analyse av observasjonar. Tidevannsdynamikk i det opne hav, langs kystar og i fjordar og randhav vert også teken opp, i tillegg til blandingsprosessar og global tidevannsdissipasjon.

Obligatoriske arbeidskrav

Undervisningssemester

Haust

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom berre norskspråklege studentar

Vurdering/eksamensform

Munnleg eksamen

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF332 Feltkurs (undervisningstokt) i oseanografi

Studiepoeng 5 SP

Krav til forkunnskapar

GEOF110, GEOF120 og GEOF130 eller tilsvarende.

Tilrådde forkunnskapar

Fagleg overlapp

Mål og innhald

Toktet varer ca. ei veke, og vil i regel gå til ein fjord, med ein avstikkar til havs. Kurset gjev øving i bruk av dei vanlegaste oseanografiske instrumenta. Viktige komponentar i kurset er planleggjing før toktet, databehandling og utarbeiding av rapport etter toktet. Særleg etterarbeidet krev stor studieinnsats.

Obligatoriske arbeidskrav

Rapport

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom berre norskspråklege studentar

Vurdering/eksamensform

Godkjend deltaking og rapport.

Karakterskala

Bestått/ikkje bestått

GEOF334 Fjernmåling i mikrobølgeområdet

Studiepoeng 5 SP

Krav til forkunnskapar

GEOF110, GEOF120 og GEOF130 eller tilsvarande.

Tilrådde forkunnskapar

GEOF310

Fagleg overlapp

GEOF 333: 3stp

Mål og innhald

Syntetisk aperture radar (SAR), scatterometer, altimeter og mikrobølgeradiometer er instrument som i stadig større grad blir brukt i satellittar for måling av geofysiske variablar. I emnet blir instrumentbruk og instrumentdesign gjennomgått, basert på noverande og framtidige metodar og system. Størst vekt legg ein på måling av parametrar over hav og sjøis.

Obligatoriske arbeidskrav

Undervisningssemester

Vår, kurset går berre dersom nok studentar melder seg.

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom berre norskspråklege studentar

Vurdering/eksamensform

Munnleg eksamen.

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF335 Polar oseanografi

Studiepoeng 15 SP

Krav til forkunnskapar

GEOF110, GEOF120 og GEOF130 eller tilsvarande.

Tilrådde forkunnskapar

GEOF310

Fagleg overlapp

Mål og innhald

Sirkulasjon og dynamikk for dei polare havområda inkludert Norskehavet og Grønlandshavet blir gjennomgått. I tillegg blir felte diskutert klimatisk og samanlikna med Arktis og Antarktis. Spesielle prosessar og problemstillingar knytt til termodynamikk for kaldt sjøvatn, teori for ulike dirrusjonsmekanismar og grenseflateprosessar, danning av havis, varmebudsjett for Arktis og Antarktis blir handsama, saman med modellar for bunnvatndanning og klimavariasjonar.

Obligatoriske arbeidskrav

Oppgåver

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom kun norskspråklege studentar

Vurdering/eksamensform

Munnleg eksamen. Dei obligatoriske oppgåvene vil inngå i eksaminasjonen.

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF336 Vidaregåande kjemisk oseanografi

Studiepoeng 10 SP

Krav til forkunnskapar

GEOF110, GEOF120 og GEOF130 eller tilsvarande.

Tilrådde forkunnskapar

GEOF236

Fagleg overlapp

Mål og innhald

Emnet vidaregåande kjemisk oseanografi tek for seg element som er viktig for studiar av bakgrunnen for global endring og klimavariasjonar. Kurset vil ha fokus på havsirkulasjon, transport av sporelementer og det generelle karbonkretsløpet i havet. Meir konkret: Sporstoff-eksperimentar, gassutveksling mellom luft og hav, havet sine kildar og sluk av uorganisk karbon, lagring og residenstider til stoffer, viktige biogeokjemiske prosessar, åpent hav perturbasjonseksperimentar. Alle desse tema vil ein se på i forhold til korleis hava opererer i dag. Kva viktig informasjon kan ein nytte fra rekonstruksjoner av "tidlegare" hav (som glasiale hav) og korleis kan denne informasjonen nyttast til å forutsi kva som vil endre seg i framtida. Ein vil se grundig på havet si rolle som eit drivhusgassregulerande medium og viktigheten av de fysiske og biologiske prosessane i dette. I tillegg treng ein å forstå havet sin rolle mhp. endringar av kjelder og sluk av antropogent karbon og rolla til dei biogeokjemiske prosessane. Hovudutfordringa her er å forstå korleis veksilverknaden av endringar i kjelder, sluk og klima påverkar kvarandre.

Obligatoriske arbeidskrav

Rapportar frå rekneøvingar og laboratorieøvingar.

Undervisningssemester

Vår

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom berre norskspråklege studentar

Vurdering/eksamensform

Prosjektoppgåve + presentasjon; tel 20% av sluttkarakteren. Slutteksamen, 4 timar; tel 80% av sluttkarakter og må vere bestått. Dersom færre enn 10 påmelde, kan det bli munnleg eksamen.

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF337 Fysisk oseanografi i fjordar

Studiepoeng 10 SP

Krav til forkunnskapar

GEOF110, GEOF120 og GEOF130 eller tilsvarande.

Tilrådde forkunnskapar

GEOF330. Fordel med GEOF 331

Fagleg overlapp

Mål og innhald

Kurset tek for seg grunnleggjande trekk av sirkulasjon og vannmassar i norske fjordar og kjem inn på generelle fysiske prosessar i fjordar og ser på modellar for fjordsirkulasjon. Energibudsjett for estuarin sirkulasjon i fjordar, vannutvekslinga med kystvatnet, fornying av vatnet under terskeldjupet, terskelfjordane sin sykliske natur og hydrografien i dei viktigaste norske fjordane blir og så handsama.

Obligatoriske arbeidskrav

Undervisningssemester

Undervises ved behov, vårsemester.

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom berre norskspråklege studentar

Vurdering/eksamensform

Munnleg eksamen

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF343 Vindgenererte overflatebølgjer

Studiepoeng 10 SP

Krav til forkunnskapar

GEOF110, GEOF120 og GEOF130 eller tilsvarende.

Tilrådde forkunnskapar

GEOF310, GEOF330, GEOF331

Fagleg overlapp

Mål og innhald

Emnet omhandlar lineær og ikkje-lineær teori for tyngdebølgjer på djupt og grunt vatn. Ein tek for seg teoriar for dannelsesmekanismer, observasjonsmetodikken og bearbeidinga av bølgjedata. Det statistiske grunnlag for tolking av bølgjeobservasjonar blir teken opp og videreført i form av korrelasjons- og spektralanalyse. Modellar og metodar for bølgjevarsling blir gjennomgått.

Obligatoriske arbeidskrav

Øvingar og seminar

Undervisningssemester

Annankvar haust, partalsår. Kurs går kun dersom nok studentar melder seg.

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom berre norskspråklege studentar

Vurdering/eksamensform

Munnleg eksamen.

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF344 Strålingsprosesser i meteorologi og klimatologi

Studiepoeng 10 SP

Krav til forkunnskapar

GEOF110, GEOF120 og GEOF130 eller tilsvarende

Tilrådde forkunnskaper

GEOF220

Fagleg overlapp

Mål og innhald

Det globale strålingsbildet. Stråling fra solen. Solstråling i atmosfæren og ved jordoverflaten. Langbølget stråling i klar og skyet atmosfære. Vekselvirkning mellom stråling og aerosoler.

Obligatoriske arbeidskrav

Undervisningssemester

Annankvar vår, partalsår. Emnet går ikkje dersom studenttalet er lavt.

Undervisningsspråk

Engelsk, norsk dersom berre norskspråklege studentar

Vurdering/eksamensform

Munnleg eksamen

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

GEOF345 Fjernmålingsteknikkar i meteorologi og oseanografi

Studiepoeng 10 SP

Krav til forkunnskaper

GEOF110, GEOF120 og GEOF130 eller tilsvarende.

Tilrådde forkunnskaper

GEOF220 og GEOF310

Fagleg overlapp

GEOF333: 5sp

Mål og innhald

Meteorologidelen: Innføring i bruk av ulike typer elektromagnetisk stråling til fjernmåling av overflatetemperatur og en del meteorologiske størrelser i atmosfæren. Grunnleggende teori for slike kvantitative målinger blir kort behandlet, med spesiell vekt på problemer knyttet til transmisjon av signalene gjennom atmosfæren. Oseanografidelen: Kurset gir innføring i anvendelse av fjernmålingsteknikker, med hovedvekten på satellitt-instrumenter. Metoder for beregning av fysiske størrelser i havet og i isfylte farvann gjennomgås, inklusiv overflatetemperatur, bølger/vind, strøm, klorofyll, og iskonsentrasjon. De viktigste geometriske og radiometriske korreksjoner blir også gjennomgått.

Obligatoriske arbeidskrav

Undervisningssemester

Haust

Undervisningsspråk

Vurdering/eksamensform

Munnleg eksamen

Karakterskala

Ved sensur av emnet vert karakterskalaen A-F nytta.

